

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 92. Commendoni oratio ad Cæsaris querelas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67213)

Sæcul. XVI. tuis conferebat, ac tranquille ejusdem
 A.C. 1569. querelas, & planctus excipiebat.

§. XCII.

Commendoni oratio ad Cæsaris querelas.

Præprimis Commendonus Cæsarem rogabat, ut huic controversiæ hand vehementius insistere, sed potius præsentem rerum statum in imperio, lucæ familiæ conditionem, necnon propriam fortem ponderare velit: postea hæc subiunxit: „si de querelis agitur, uter eorum, Cæsar, vel Pontifex æquiores querendi caussam habeat, dubius hæreo: equidem Papa Magni Ducis nomine tribuit Cosmæ Medicæo maximo meriti Viro, qui non modo tibi sanguine junctus est, sed tu ipsemet eum affinitate tua honorare voluisti, dum Sororem tuam ei in uxorem concesseris: nunc vero hoc ei nomen aufere moliris, tuisque Oratoribus Romæ negotium dedisti, ut Pontifici hæc prærogativam concedendi jus non competere propugnarent: verum contendit Cosmas, se omnino liberum, ac neutiquam alterius jurisdictioni esse obnoxium, cum Florentina ejus urbs ingenti pecuniarum summa ab Imperii jurisdictione fuerit redempta: in cuius rei testimonium Rudolphi Cæsaris, qui

Sæcul. XVI.
A. C. 1569.

„qui domum Austriacam ad præsentem,
„supremamque dignitatem evexit, di-
„plomata præsto sunt, quibus ipse nul-
„lum ultra jus in hanc civitatem ha-
„bere declarabat: tamen nuper tui Ora-
„tores, quod tota Etruria Imperio sub-
„datur, divulgabant, quin tamen con-
„siderarent, quod magna hujus Provin-
„ciæ pars beneficiario jure sedi Apostoli-
„cæ obstricta existat: verum quam ma-
„gna dissensio, odiumque fuisset exor-
„tum, si summus Pontifex utilitatem
„publicam privatis hisce dissidiis non
„prætulisset, nec ipse cum Cæsarea Ma-
„jestate vestra tantum amicitiae, ac pa-
„ternæ bonitatis studio animatus agere
„decrevisset? de cetero quibusnam
„ex argumentis Majestas vestra, ejus-
„que Senatus deducere potuit, hanc
„potestatem Pontifici non competere:
„enimvero Majestati vestræ dubium ef-
„se haud potest, quod summi Pontifi-
„ces non modo in Principum titulos,
„sed in ipsos etiam Principes ejusmodi
„auctoritate gaudeant, si id religionis
„necessitas, fidesque, ac obsequium,
„quo sedi Apostolicæ obstricti sunt, de-
„postulat: nonne Clemens IV. Etruriam,
„quam vestri Aulici cæsarei juris esse
„contendunt, Carolo Andegavensi Nea-
„polis Regi donaverat: nonne summi
„Pontifices eandem toties pro summo

Sæcul. XVI

A. C. 1569

„imperio administrabant, quoties re
 „rum necessitate ad id compellebantur.
 „Ut vero ad exempla minus remo-
 „ta, magisque luculenta progredian-
 „tium, notum cuius est, quod exiguum præ-
 „terfluxerit tempus, quo summus Poe-
 „tifex dissidium, quod circa Hungariae
 „Regnum inter Wenceslaum Bohemae
 „Regem, & Dyrachinos fuerat exor-
 „tum, composuit, sibi que reservata re-
 „rum cognitione totum negotium de-
 „cidit, ubi ejus sententia absque ullius
 „repugnantia fuit recepta: insuper op-
 „posuerunt tui Oratores Hispaniae Re-
 „gem, quem etiam ad tuæ causæ pe-
 „trocinium adducere niteris: verum
 „quo jure ipse in Pyrennaeis Alpibus
 „Navarræ Regnum possidet, certo non
 „alio, nisi quia Julius II. Papa illo Regi-
 „nam privabat, eo quod hæc cum Ec-
 „clesiæ Romanæ hostibus iniquum fe-
 „dus iniisset? si tamen hanc potestatem
 „Pontifici abnegare velis, alterutrum
 „admittere cogaris, quod Hispaniæ Rex
 „hoc regnum Vindocinensi Familiæ
 „quæ illud jure hæreditario ab Albre-
 „tana domo acceptum sibi restitui pe-
 „tit, aut reddere teneatur, aut semet-
 „ipsum injustum possessorem agnosce-
 „re debeat, cum contra æquitatem, ac
 „Christiani, honestique Viri officium
 „quamdam ditionem, ad quam nullum
 „ei

Sæcul. XVI.
A.C. 1569

„ei jus competit, detineat: ast nimium
 „excurrerem, si omnes illas recen-
 „serem occasiones, aut edicerem, quo-
 „ties Pontifices supremam hanc pote-
 „statem exercuerint, quotve ejusmodi
 „diffidia non modo sua auctoritate, at-
 „que opera, sed etiam legitima juris-
 „dictione, & potestate deciderint: por-
 „ro ut speciatim de jure, atque legiti-
 „ma ejusmodi titulos, atque honorum
 „prærogativas, quas vestri Consiliarii in
 „dubium revocare nituntur, Principi-
 „bus conferendi potestate differam, in
 „memoriam revoco, quod Alphonsus
 „VI. Hispaniæ Rex ob prosperas expe-
 „ditiones contra Mauros factas suam
 „Filiam Henrico Lotharingiæ Comiti
 „in uxorem concesserit, eique illam sua-
 „rum ditionum partem, quæ hodie-
 „dum Lusitania appellatur, dotis no-
 „mine donarit, ubi postea Alexander III.
 „Papa eidem Lotharingio in fortitudi-
 „nis suæ præmium, atque in obsequio-
 „rum, quæ præclare Christianæ Rei-
 „publicæ præstitit, compensationem
 „Regis titulum attribuebat, quin Al-
 „phonsus vel unquam sese illius Ponti-
 „ficis consilio opponere ausus fuisset,
 „quamvis non sine invidia Generum
 „suum non minus potentem, atque nul-
 „lius juri obnoxium, ac ipsemet erat,
 „cerneret.

Cc 5

„Præ

Sæcul. XVI.

A.C. 1569.

„Præterea nonne summi Pontifices
 „Poloniæ possessum regni titulum aufe-
 „rebant, illumque denuo reddebant
 „dum id eis bene visum fuerat? quin-
 „mo eo etiam tempore, quo Poloni
 „præcipue Cæsarum auctoritati subje-
 „erant, Papa Boleslaum Regem, eo-
 „quod hic sacrilega manu Stanislaum
 „Cracoviensem Episcopum singulari
 „pietatis Præsulem occidisset, Regni
 „suo exiit, ipsumque titulum, ac ro-
 „giam dignitatem suppressit, quæ etiam
 „sententia adeo exacte executioni man-
 „data est, ut illi, qui Poloniæ impe-
 „rabant, per ducentos quadraginta an-
 „nos nunquam aliter, ac Duces sese no-
 „minare auderent, quod tamen nec ex
 „focordia, neque ex ignavia, nec in-
 „dulgentia eorum Principum, qui tunc
 „regnabant, factum est: adhæc Hen-
 „ricus IV. Imperator, licet maximus
 „atque haud placandus esset Sedis Apo-
 „stolicæ hostis, unquam nec ipse, nec
 „ejus successores eodem odii impetu ag-
 „gati hoc Papæ jus in dubium vocari
 „præsumebant; evolutis autem hinc
 „temporibus, cum Poloni maxime pro-
 „stinuos suos honores recuperandi deli-
 „derio flagrantes, atque aliunde
 „præclara, quæ Religioni præstiterunt
 „obsequia, fuissent hanc gratiam pro
 „meriti, atque in Gallias, ubi tum Pon-

Sæcul. XVI.
A. C. 1569.

„tifices sedem suam fixerant, solem-
 „nem Legationem decrevissent, a joan-
 „ne XXII. impetrarunt, ut eorum Dux
 „denuo Regis titulum assumere posset:
 „porro qualis, quantusve illa ætate Im-
 „perator erat? nunquid haud alius,
 „quam Ludovicus Bavarus hostis, ac
 „perpetuus Ecclesiæ Romanæ persecu-
 „tor, qui etiam novum hunc honoris
 „titulum Polonis invadebat, nec tamen
 „unquam questus est, quod Poloni pro re-
 „cuperando hoc jure ipsum non conve-
 „nissent. Nec mihi persuadere valeo,
 „quod Pius V. minus auctoritatis ha-
 „beat, quam olim Joannes XXII., cete-
 „rique summi Pontifices, nam eorum
 „jura ab hominibus nunquam eis adimi
 „possunt, nec Majestatis vestræ aucto-
 „ritas est major illa, qua gaudebant
 „Henricus, & Ludovicus Prædecessores
 „tui, neque aliud te inter, atque illos
 „intervenit discrimen, nisi quod tu ma-
 „gnam pietatem, ac venerationem er-
 „ga Ecclesiam foveas, econtra illi non-
 „nisi aversione contra illam accensi, ac
 „rebellionis impetu adversus Matrem
 „suam agitati fuerint.

„Insupet nonne summi Pontifices
 „in vestra Germania, vestraque Au-
 „stria eandem exercuerunt potesta-
 „tem? Rudolphus, Albertus, & Fri-
 „dericus Romam ablegarunt suos
 „Ora-

Sæcul. XVI. „Oratores, non questuros, sed grates
 A. C. 1569. „repenfuros: fi vero ad ipsam potestatis
 „veſtræ, auctoritatisque originem de-
 „ſcendere oporteat, unde deſumptiſſis
 „hoc ipſum Cæſaris *nomen*, quo Germa-
 „nia omnibus aliis Chriſtianorum Re-
 „gnis ſuperior evadit? poſtquam enim
 „Romanum Imperium, cujus potestas
 „æque, ac Majeſtas in Orientem trans-
 „lata erat, propria ſua amplitudine ſibi
 „exitium paraverat, ejusque Provin-
 „ciæ per Barbaros fuerant devaſtatae.
 „quis fuit is, qui hoc Imperium parte-
 „tus eſt? quis illius partem Germanis
 „donavit? num vel unicus recentior
 „poſteſt adeo Sedi Apoſtolicæ inſenſus
 „ac veritatis inimicus, qui id a ſum-
 „mis Pontificibus factum, inficiari au-
 „deat: his igitur conceſſum erat unam
 „Imperii partem Græcis adimere, illam-
 „que vobis dare unacum Cæſaris ti-
 „tulo: ergo hodie dum non æque ſi-
 „Papæ permiſſum tribuere Ducis, vel
 „Regis titulum: aut cur nunc non ha-
 „beant idem jus, quod ipſi vobis de-
 „derunt? proſecto, ſi hanc rem ſerio
 „perpendo, ſuſpicandi anſa mihi præ-
 „betur, quod illi, qui hoc conſilium
 „non minus novum, quam in præſenti
 „temporis viciffitudine pernicioſum Ma-
 „jeſtati veſtræ ſuggeſſerunt, clandestina
 „foveant conſilia, quorum ope tumul-
 „tus

„tus, ac diffidia augere, atque inter
 „Majestatem vestram, & sacram Sedem
 „contentiones suscitare moliantur.,”

Sæcul. XVI.
 A.C. 1569.

§. XCIII.

Cosmæ Florentiæ Ducis rationes contra Cæsarem.

Cum Cæsar ad harum rationum momenta nil, quod responderet, in promptu haberet, duntaxat ad hanc orationem addebat, se ex datæ fidei præcepto ad tuenda Imperii jura obstrictum esse. Ad hæc reposuit Cardinalis. „Si Vestra Majestas se ad propugnanda Imperii jura tam arcte obstrictam existimat, haud ægre ferre poterit, si & vicissim Pontifex Sedis Apostolicæ jura sollicitè defendat: quænam autem illa sint, satis, superque ostensum est.

Thuan. l. 46.

Postea Cosmas suas quoque rationes protulit, quæ tamen in idem ferme reincidebant, nam præter alia exposuit, quod Pipinus, cum Childericus Francorum Rex deponeretur, a Zacharia Papa in Galliarum Regem assumptus sit, ac Demetrius in Regem Croatiae, & Dalmatiæ, quæ Provinciæ sunt Regno Hungarico subditæ, a Gregorio VII. proclamatus fuerit, necnon Innocentius hujus nominis tertius Colam-Joannam creavit Reginam Bulgariæ, & Walachiæ, quæ itidem erant Provinciæ Hungari-

CO